



MADDEYİ NİTELEYEN ÖZELLİKLER

Madde Nedir?

Çevremizde gördüğümüz, duyu organları ile algıladığımız, boşlukta yer kaplayan, canlı ya da cansız her şeye madde denir.

Örnek : ağaç, ev, su, çiçek, yumurta, köpek, eşyalar, sebzeler ...

Çevremizdeki maddeleri birbirinden ayıran özellikleri vardır. Bu özelliklere **maddenin niteleyen özellikleri** deriz ve duyu organlarıyla algılarız.

1. Sertlik - Yumuşaklık

Maddeye kuvvet uygulandığında ya da sıkıştırdığında şekli değişiyorsa **yumuşak** maddedir. Şeklinde değişiklik olmuyorsa **sert** maddedir.

Maddelerin **sert mi yumuşak mı olduğunu dokunarak derimizle algılarız.**

Örnek : Oyun hamuru, pamuk, yastık, sünger **yumuşak** maddelerdir.

Taş , demir, kömür, tahta, mermer, cam **sert** maddelerdir.

2. Esneklik - Kırılabilirlik - Sağlamlık (Berk)

Maddeye kuvvet uygulandığında şekli değişen ve kuvvet ortadan kaldırıldığında tekrar eski haline dönen maddeler **esnek** maddelerdir.

Örnek : bulaşık süngeri, plastik top, balon, yay, lastik ...

Maddeye kuvvet uygulandığı zaman parçalara ayrılıyorsa **kırılabilir**dir.

Örnek : cam, porselen, ayna, ceviz, fındık, fıstık kabuğu ...

Maddeye kuvvet uyguladığımız zaman şeklinde değişiklik olmuyorsa, kırılmıyorsa **sağlam** maddelerdir. Sağlam maddelere **berk** maddeler de denir.

Örnek : demir, çivi, anahtar, taş, odun, beton ...





Maddelerin esneklik, kırılabilirlik, sağlamlık gibi özelliklerini dokunarak, derimizle algılarız.

3. Pürüzlü - Pürüzsüz

Dokunduğumuzda yüzeyi girintili çıkıntılı, pütür pütür olan maddeler pürüzlü maddelerdir.

Örnek : Ağaç gövdesi, halı, battaniye, kazak, ceviz kabuğu, ekmek ...

Dokunduğumuzda yüzeyi dümdüz olan maddeler pürüzsüz maddelerdir.

Örnek : Cam, ayna, mermer, fayans ...

4. Renkli - Renksiz

Hava, su ve cam renksiz maddelerdir. Bu maddeler dışındaki bütün maddeler renklidir.

5. Kokulu - Kokusuz

Maddelerin kendilerine has kokuları vardır. Burnumuzla kokusunu algıladığımız maddeler **kokulu** maddelerdir.

Örnek : Parfüm, soğan, sarımsak, deterjan meyve ...

Kokusu olmayan maddeler de **kokusuz** maddelerdir.

Örnek : Hava, taş, cam, su, tuz ...

6. Tatlı - Tatsız

Dilimizle tattığımızda tadını algıladığımız maddeler tadı olan maddelerdir. **Örnek :** Şeker, meyve, limon, acı biber ...

Tadı olmayan maddeler de tatsız maddelerdir. **Örnek :** Taş, hava, su, cam

...

